

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2015

Marking Scheme

Finnish

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

VASTAUKSET - FINNISH 2015

I Tehtävä

(30/100)

Vastaa kaikkiin kysymyksiin.

1. Selitä omin sanoin seuraavat ilmaisut:

- a. totuttelupäivä=päivä, jonka aikana siirtyy kielestä/maasta/mielentilasta toiseen ja ”totuttelee” /harjoittelee tai opettelee uudelleen toimimaan uudessa kieliympäristössä 1p
- b. kompata=olla samaa mieltä jnkn kanssa jstkn asiasta 1p
- c. vikkelä=nopea 1p
- d. some=sosiaalinen media 1p
- e. Joka kuuseen kurkottaa, se kataajaan kapsahtaa=jos tavoittelee ahneesti jtkn liian suurta/vaikeaa/haasteellista/mahdotonta, voi pettyä pahasti 1p

2. Anna joitakin esimerkkejä, mitä tekstin mukaan suomen kielelle tapahtuu englanninkielisessä ympäristössä. 5p

- Käyttämättömänä kieli jäykistyy nopeasti, vanhentuu, ruostuu ja alkaa vähitellen jopa unohtua
- ”Aloin puhua omaa äidinkieltäni (suomea) aksentilla”
- Hänen unensa muuttuvat englanninkielisiksi
- Suomen kieleen alkaa hiipiä vieraita sanoja, rakenteita ja ilmaisuja
- Kömpelöitä ja joskus hassujakin virkkeitä suomeksi

3. Miksi äidinkielen säilyttäminen vieraskielisessä ympäristössä ei välittämättä olekaan niin helppoa kuin ehkä kuvittelemme? Miten tekstin mukaan voi yrittää työskennellä, jotta äidinkieli säilyisi paremmin? Perustele vastauksesi tekstin avulla. 5p

- Vieraassa kieliympäristössä äidinkielen säilyminen on pitkälti kiinni omasta asenteesta ja aktiivisuudesta
- Lapsista kasvoi täysin kaksikielisiä aikuisia, mutta lapsenlapset alkoivat vierastaa outoa kieltä, jota kuulivat vain silloin tällöin

4. Mitkä tekstissä mainitut kokemukset erityisesti tukevat tekstin naisten väitetä äidinkielen säilyttämisen vaikeudesta? 5p

- Vaikeinta kielitaidon ylläpitämisessä on jo opitun päivittäminen
- Kieli muuttuu niin vikkelään
- Kieli syntyy, elää ja uudistuu kulttuurikonkreetissa
-

5. ” -- Huomasin kauhukseni, että ässäni alkoi suhista kummallisesti—”, Kiukkonen kuvaailee tekstissä. Miksi tämä mahtaa kauhistuttaa Kiukkosta? Perustele vastauksesi tekstin avulla. 5p

- “Että kadotan koko kielen”
- Aksentin pelko/leimautumisen pelko?
- Minulle (anglismeilleni) naureskeltiin Suomessa
- Kieli edustaa sosiaaliluokkia mahdollisesti enemmän Englannissa

6. Kommentoi omasta näkökulmasta tekstissä esitellyn neljän naisen hauskoja mutta samalla myös pelottavia kokemuksia ulkomailta asumisesta.

5p

Esim. voi esitellä

- sanat** (Kiukkonen ja suhiseva s)
- lauseet** (Elliott ja kömpelöt/huvittavat ilmaisut)
- tilanteet** (Sirén ja unohtunut sana puhelimessa)
- kielihistoria** (Elliott ja kolmas sukupolvi, joka ei osaakaan suomea)
- tietoisuus omista kielenkäyttötavoista** (Sirén tietoinen englannistaan)
- mahdolliset kielen rekisterit** (Virtanen ja lakiopinnot englanniksi)
- äidinkielen status** (Sukupolvien väliset asenne-erot suhteessa äidinkieleen)
- kieli ja tunteet** (Kiukkonen, Virtanen ja Sirén pari- ja sukulaisuussuhteissaan)

II Tehtävä:

(30/100)

Kirjoita suunnilleen 100 sanan mittainen oma kommenttisi tekstin väitteeseen:

”Ilmaukset, joita on lähes mahdoton käääntää muille kielille tuntuvat lähentävän minua juuriini”

III Tehtävä

(40/100)

Kirjoita suunnilleen 300 sanan essee. Valitse aiheeksi toinen näistä:

1. Kielellä luodaan maailmaa
2. Eniten on sillä, joka tyytyy vähimpään (Sokrates)

HUOMAA: Tehtävien II ja III arvostelussa otetaan huomioon seuraavat osa-alueet

1. **Tekstin sisällön ymmärtäminen 30% : kokelas ymmärtää kysymykset ja osaa vastata niihin.**
2. **Vastausten sisältö ja rakenne 30%: kokelas käyttää asianmukaista ja täsmällistä kieltä jäsentyneesti sekä viittaa oikein tekstiin.**
3. **Kielellinen ilmaisu 30%: kokelas pystyy kielentämään selkeästi ja sujuvasti ajatuksiaan.**
4. **Kieliasu 10%: kieliopillinen rakenne, oikeinkirjoitus, välimerkit**

